

3. Közönséges, elsőrendű, lineáris differenciálegyenletek

Elsőrendű, szétválasztható d.e. Határozzuk meg a megoldásokat:

$$1. \sqrt{1-y^2} = \sqrt{1+x^2}y'$$

a) triv. mo.: $y = \pm 1$

b) nem triv.: $y(x) = \sin(\arsh x + c)$

$$2. -\sqrt{1-x^2}y' = \sqrt{1-y^2}$$

a) triv. mo.: $y = \pm 1$

b) nem. triv.: $y = \sin(\arccos x + c)$

$$3. (x+1)y' = y-2, 1. \text{ ált. mo.} = ?, 2. y(-3) = 1 \text{ kezdeti érték feladat megoldása ?}$$

a) $y = 2$

b) nem triv.: $y = 2 + c(x+1)$

kezd. mo.: $y = 2 + \frac{1}{2}(x+1)$

$$4. (x^2-1)yy' = \frac{1}{(y^2+1)^2}$$

nem triv. mo.: $y(x) = \pm \sqrt[3]{3 \ln \left(\frac{x+1}{x-1} \right) + c - 1}$

$$5. y' = \frac{xy}{x^2-1}, 1. \text{ ált mo.} = ?, 2. y(\sqrt{2}) = 1 \text{ kezdeti érték feladat ?}$$

a) nem triv

b) nem triv.: $y(x) = c\sqrt{x^2-1}$

kezd. mo.: $y = \sqrt{x^2-1}$, azaz $x^2 + y^2 = 1$

$$6. y' = (y^2+1)\sqrt{1+2x}$$

a) nincs triv. mo., $y^2 + 1 \neq 0$

b) nem triv. mo.: $y = \operatorname{tg} \left(\frac{1}{3}(1+2x)^{3/2} + c \right)$

$$7. (1-x)\operatorname{th}(y)y' = 1 \text{ ált mo. és } y(0) = 0 \text{ kezdeti érték feladat mo. ?}$$

nem triv mo.: $y = \operatorname{arch} \frac{c}{1-x}$

kezd. mo.: $y = \operatorname{arch} \frac{1}{1-x}$

$$8. y' = \frac{x+1}{y+2}$$

$$9. y \ln y \, dx + x \, dy = 0, y(1) = 1$$

a) $y = 1$ ($y \neq 0$)

b) $y(x) = e^{\frac{c}{x}}$

$$10. y' = \ln x \sin y, y(1) = \frac{\pi}{2}$$

a) $\sin y = 0, y = k\pi$

b) nem triv.: $\ln \operatorname{tg} \frac{y}{2} = x \ln x - x + c$

kezd. mo.: $y = 1$

$$11. y' = \frac{\cos^2 y}{1+x^2}$$

mo.: $y = \operatorname{arctg}(\operatorname{arctg} x + c)$

12. Az $y' = 3(x-1)^2y$ differenciálegyenletet kielégítő $y(x)$ függvénynek mennyi lesz az értéke a 2 helyen, ha $y(1) = 2$?

13. Mennyi lesz az $y(x)$ függvény értéke az $x = 0$ pontban, ha tudjuk, hogy y kielégíti a $y' = \frac{\cos^2 y}{1+x^2}$ differenciálegyenletet, és $y(1) = 0$?

14. Az $y' = (x-1)^2 \cos^2(y)$ differenciálegyenletet kielégítő $y(x)$ függvénynek mennyi lesz a értéke az 2 helyen, ha $y(1) = 0$?

15. Az $y' = (y^2+1)e^{-2x}$ differenciálegyenletet kielégítő $y(x)$ függvénynek mennyi lesz az értéke az 1 helyen, ha $y(0) = 0$?

$$16. yy' = \frac{1}{x^2+3x} \cdot \frac{1}{\cos(y^2)}$$

$$17. (x^2-7x+12)yy' = (1+y^2)^5$$

$$18. (x^2-7x+12)y' = 13\sqrt{1-y^2}(2x-6)$$

$$19. (x^2-8x+15)y' = 5(1+y^2)(4x-7)$$

Elsőrendű, lineáris d.e.

$$20. xy' + 2y = x^4, \text{ a) ált. mo., b) } y(1) = -2$$

ált. mo.: $y = \frac{c}{x^2} + \frac{x^4}{6}$

kezd. mo.: $y = -\frac{13}{6} \frac{1}{x^2} + \frac{x^4}{6}$

$$21. \cos(x)y' = \sin(x)y + \cos^2 x$$

mo.: $\frac{1}{\cos x} \left(c + \frac{x}{2} \right) + \frac{\sin x}{2}$

$$22. y' + x^2y = x^2, y(2) = 1$$

ált. mo.: $y(x) = ce^{-\frac{x^3}{3}} + 1$

kezd. mo.: $y(x) = +1$ ($c = 0$)

$$23. y' - 2xy = x^3$$

mo.: $y = ce^{x^2} + \frac{1}{2}(x^2 + 1)$

$$24. y' + y \cos x = \frac{\sin 2x}{2}, y(0) = 3$$

ált. mo.: $y = ce^{-\sin x} + \sin x - 1$

kezd. mo.: $y = 4e^{-\sin x} + \sin x - 1$

$$25. y' - \frac{y}{2x} = \frac{\sqrt{x}}{x^2-5x+6}$$

mo.: $y = \sqrt{x} \left(c + \ln \frac{x-3}{x-2} \right)$

$$26. (x-1)y' + \frac{1}{x+1}y = \frac{x-1}{x+1}$$

$$\text{hom. mo.: } y_h(x) = c\sqrt{\frac{x-1}{x+1}}$$

$$\text{part. mo.: } y_p = \operatorname{arctanh} x \sqrt{\frac{x-1}{x+1}}$$

$$27. y' + \frac{1}{x^3}y = xe^{\frac{1}{2x^2}} \sin x$$

$$\text{hom. mo.: } y_h(x) = ce^{\frac{1}{2x^2}}$$

$$\text{part. mo.: } y_p = (-x \cos x + \sin x)e^{\frac{1}{2x^2}}$$

$$28. y' + e^x y = e^{e^x} e^x$$

$$\text{hom. mo.: } y_h = \frac{c}{e^{e^x}}$$

$$\text{part. mo.: } y_p = \frac{1}{2}e^{2e^x}$$

$$29. y' + \cos(x)y = \frac{x \sin(x)}{e^{\sin(x)}}$$

$$30. y' - 4\frac{x}{x^2+1}y = x(1+x^2)^2 \cos x$$

$$31. y' + 3\tan(x)y = x \cos^4 x$$